T075 BL V (003) 1435 Giới Sát-Bốn Pháp Ba La Di-Thạp Tụng Luật

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄT THAÄP TUÏNG QUYEÅN 2

I. BOÁN PHAÙP BA-LA-DI: (Tieáp Theo):

3. Giôùi Saùt: Luùc ñoù Phaät ôû beân soâng Baø-caàu-ma taïi nöôùc Baït-kyø baûo caùc Tyø kheo: “Tu taäp phaùp quaùn baát tònh seõ ñöôïc quaû lôùn, lôïi lôùn”, caùc Tyø kheo suy nghó: “Theá toân daïy chuùng ta neân tu taäp phaùp quaùn baát tònh seõ ñöôïc quaû lôùn, lôïi lôùn, vaäy chuùng ta neân sieâng tu taäp”, nghó roài lieàn sieâng tu phaùp quaùn baát tònh, khoâng bao laâu sau oâm loøng nhôøm gôùm thaân naøy. Ví nhö thieáu nieân thích trau chuoát, sau khi taém xong caét moùng tay, caïo raâu toùc, maëc y phuïc saïch ñeïp roài duøng höông thoa thaân; neáu coù ngöôøi ñem con raén cheát, choù cheát hay ngöôøi cheát ñaõ thuùi röûa coù truøng gioøi boø ra naøy choaøng leân coå thì thieáu nieân seõ sanh nhôøm gôùm. Caùc Tyø kheo sau khi tu taäp phaùp quaùn baát tònh cuõng nhôøm gôùm thaân nay gioáng nhö vaäy, neân caùc Tyø kheo muoán cheát, khen ngôïi caùi cheát; coù ngöôøi caàm dao töï saùt, coù ngöôøi uoáng thuoác ñoäc, coù ngöôøi töï thaét coå, coù ngöôøi nhaûy töø doác nuùi cao xuoáng... thaäm chí haïi maïng laãn nhau. Luùc ñoù coù moät Tyø kheo sau khi tu phaùp quaùn baát tònh do nhôøm gôùm thaân naøy neân ñeán choã phaïm chí Loäc tröôïng noùi raèng: “Naøy thieän nhôn, neáu oâng coù theå gieát cheát toâi, toâi seõ cho oâng y baùt”, Loäc tröôïng nghe roài lieàn caàm dao beùn gieát cheát Tyø kheo, thaáy dao dính maùu lieàn caàm dao ñeán soâng Ba-caàu-ma ñeå röûa. Luùc ñoù thieân ma töø döôùi nöôùc hieän leân, ñöùng treân maët nöôùc khen Phaïm chí: “Naøy thieän nhôn, ngöôi ñaõ ñöôïc ñaïi phöôùc ñöùc, caùc Sa-moân Thích töû coù ai chöa ñöôïc ñoä ngöôi neân ñoä, ai chöa giaûi thoaùt ngöôi neân giuùp hoï ñöôïc giaûi thoaùt vaø ñöôïc caû y baùt cuûa hoï nöõa”, Loäc tröôïng nghe roài lieàn sanh taø kieán, töï cho laø ñuùng neân caàm dao ñi töø phoøng naøy ñeán phoøng khaùc, töø choã kinh haønh naøy ñeán choã kinh haønh khaùc noùi raèng: “Ai chöa ñöôïc ñoä toâi seõ ñoä, ai chöa giaûi thoaùt toâi seõ giuùp cho ñöôïc giaûi thoaùt”. Caùc Tyø kheo do tu phaùp quaùn baát tònh nhôøm gôùm thaân, neân sau khi nghe roài lieàn ñeán choã Loäc tröôïng yeâu caàu gieát cheát mình, Loäc tröôøng lieàn gieát cheát,

BOÄ LUAÄT 5

cöù nhö theá gieát cheát ñeán saùu möôi ngöôøi khieán cho Taêng ñoaøn giaûm ít. Ñeán ngaøy thöù möôøi laêm thuyeát giôùi thaáy Taêng giaûm ít, Phaät tuy bieát maø vaãn hoûi A-nan nguyeân do, A-nan ñem vieäc treân baïch laïi cho ñeán caâu: “Cöù nhö theá laàn löôït gieát cheát ñeán saùu möôi ngöôøi khieán cho Taêng ñoaøn giaûm ít. Cuùi xin Theá Toân chæ daïy phöông phaùp tu khaùc, phaùp haønh an laïc khoâng sanh nhôøm gôùm ñeå dieät tröø phaùp aùc ñaõ sanh khôûi”, Phaät baûo A- nan: “Coù phaùp tu khaùc goïi laø thieän ñaïo, laø phaùp haønh an laïc khoâng sanh nhôøm gôùm ñeå dieät tröø phaùp aùc ñaõ sanh khôûi”, A-nan hoûi: “Theá Toân, sao goïi laø

thieän ñaïo, laø phaùp haønh an laïc khoâng sanh nhôøm gôùm coù theå dieät tröø phaùp aùc ñaõ sanh khôûi ?" Phaät noùi: "Ñoù laø phaùp A-na-ban-na- nieäm, neáu coù Tyø kheo tuy nöông ôû trong thaønh aáp tuï laïc naøo, saùng sôùm ñaép y mang baùt thu nhieáp caên thaân, nhaát taâm chaùnh nieäm vaøo thaønh khaát thöïc, thoï thöïc xong tìm ñeán choã ñaát troáng hay döôùi moät goác caây, traûi Ni- sö-ñaøn chaùnh thaân ñoan toïa heä nieäm tröø boû taâm tham taät ñoá, xa lìa taâm tham ñaém taøi vaät cuûa ngöôøi, cöù nhö theá Haønh giaû coù theå xa lìa boán Caùi coøn laïi laø saân nhueá, thuøy mieân, ñieàu hí vaø nghi hoái.Vì caùc aám caùi naøy coù theå laøm taâm phieàn naõo, khieán cho hueä löïc suy keùm khoâng ñeán ñöôïc nieát baøn, neân phaûi xa lìa. Khi quaùn hôi thôû vaøo phaûi nhaát taâm bieát hôi thôû vaøo, khi thôû ra phaûi nhaát taâm bieát hôi thôû ra, daøi ngaén cuõng vaäy. Neáu hôi thôû vaøo khaép trong thaân phaûi nhaát taâm bieát laø vaøo khaép trong thaân, ñoái vôùi hôi thôû ra cuõng vaäy. Ngoaøi thaân haønh nhaát taâm quaùn hôi thôû ra vaøo, cho ñeán caûm thoï hæ laïc thuoäc taâm haønh cuõng phaûi nhaát taâm quaùn hôi thôû ra vaøo. Ngoaøi taâm haønh ra cho ñeán giaùc taâm khieán taâm hæ laïc, taâm nhieáp phuïc, taâm giaûi thoaùt cuõng ñeàu phaûi nhaát taâm quaùn hôi thôû ra vaøo. Cho ñeán quaùn voâ thöôøng, quaùn bieán hoaïi, quaùn ly duïc, quaùn xaû ly, quaùn dieät taän ñeàu phaûi nhaát taâm quaùn hôi thôû ra vaøo. Ñaây goïi laø thieän ñaïo, laø phaùp haønh an laïc ñeå dieät tröø phaùp aùc ñaõ sanh khôûi, khoâng sanh nhôøm gôùm nöõa". Caùc Tyø kheo sau khi nghe Phaät daïy phaùp tu A-na-ban-na-nieäm roài lieàn y theo lôøi Phaät daïy sieâng tu phaùp A-na-ban-na-nieäm, khoâng bao laâu sau ñöôïc voâ löôïng tri kieán taùc chöùng. Sau khi Phaät bieát ñaõ coù nhieàu Tyø kheo ñöôïc laäu taän chöùng quaû A-la-haùn, lieàn do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng ñuû lôøi quôû traùch raèng: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo maø laïi caàm dao töï saùt, khen ngôïi caùi cheát vaø baûo ngöôøi khaùc gieát ?" Quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: "Do möôøi lôïi neân nay keát giôùi cho caùc Tyø kheo, töø nay giôùi naøy neân noùi nhö sau: Neáu Tyø kheo coá yù töï ñoaït maïng, hay caàm dao ñöa cho ngöôøi baûo ngöôøi cheát, khen ngôïi caùi cheát noùi raèng: "Ngöôi soáng nhô nhôùp laøm chi, thaø cheát coøn hôn soáng". Ngöôøi kia nghe roài tuøy taâm muoán cheát, do duøng ñuû caùch khuyeân baûo cheát, khen ngôïi caùi cheát

maø ngöôøi kia cheát thì Tyø kheo naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc ôû chung. Ñoaït maïng: Bao goàm töï ñoaït hay baûo ngöôøi ñoaït. Trong giôùi naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Coù ba tröôøng hôïp Tyø kheo ñoaït maïng ngöôøi phaïm Ba-la-di: 1. Töï laøm: Laø töï töû hay töï mình ñoaït maïng ngöôøi. 2. Baûo ngöôøi laøm: Laø baûo ngöôøi raèng: "Haõy baét ngöôøi naøy coät troùi laïi roài gieát". 3. Sai laøm: Laø hoûi ngöôøi kia: "Ngöôi coù bieát ngöôøi coù teân laø..... khoâng ?" Ñaùp laø bieát, lieàn noùi: "Ngöôøi haõy baét ngöôøi ñoù coät troùi roài gieát cheát". Neáu ngöôøi naøy nghe lôøi ñi gieát cheát ngöôøi kia thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di. Laïi coù ba caùch ñoaït maïng ngöôøi: 1. Duøng noäi saéc: Laø Tyø kheo duøng tay, chaân hay thaân phaàn khaùc ñeå ñaùnh ñaù ngöôøi kia muoán cho ngöôøi kia cheát, neáu ngöôøi kia nhôn ñaây maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, neáu baây giôø khoâng cheát nhöng sau cuõng cheát vì bò ñaùnh ñaù tröôùc ñoù thì Tyø kheo cuõng phaïm Ba-la-di; neáu baây

giôø khoâng cheát, sau cuõng khoâng cheát vì bò ñaùnh tröôùc ñoù thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù. 2. Duøng khoâng phaûi noäi saéc: Laø Tyø kheo duøng caây, ngoùi, ñaù, dao kieám, cung teân... töø xa neùm tôùi muoán cho ngöôøi kia cheát, neáu ngöôøi kia nhôn ñaây maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, neáu baây giôø khoâng cheát nhöng sau cuõng cheát vì bò neùm tröôùc ñoù thì Tyø kheo cuõng phaïm Ba-la-di; neáu baây giôø khoâng cheát, sau cuõng khoâng cheát vì bò ñaùnh tröôùc ñoù thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù. 3. Duøng caû noäi saéc vaø phi noäi saéc: Laø Tyø kheo tay caàm caây, ngoùi ñaù, dao kieám cung teân... ñaùnh ñaäp hay daâm cheùm muoán cho ngöôøi kia cheát, neáu ngöôøi kia nhôn bò ñaùnh ñaäp maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la- di, neáu baây giôø khoâng cheát nhöng sau cuõng cheát vì bò ñaùnh ñaäp tröôùc ñoù thì Tyø kheo cuõng phaïm Ba-la-di; neáu baây giôø khoâng cheát, sau cuõng khoâng cheát vì bò ñaùnh tröôùc ñoù thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù. Laïi coù Tyø kheo khoâng duøng ba caùch treân ñeå gieát ngöôøi, maø duøng thuoác ñoäc hoøa hôïp nhoû vaøo maét, tai muõi, mieäng hay trong nam nöõ caên cuûa ngöôøi ñoù cho ñeán boû trong canh côm, baùnh traùi... cho ngöôøi ñoù aên uoáng muoán cho ngöôøi kia cheát, neáu ngöôøi kia nhôn bò truùng ñoäc naøy maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, neáu baây giôø khoâng cheát nhöng sau cuõng cheát vì bò truùng ñoäc tröôùc ñoù thì Tyø kheo cuõng phaïm Ba-la-di; neáu baây giôø khoâng cheát, sau cuõng khoâng cheát vì bò truùng ñoäc tröôùc ñoù thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù.

BOÄ LUAÄT 5

Laïi coù Tyø kheo khoâng duøng ba caùch gieát ngöôøi vaø haï ñoäc ñeå gieát ngöôøi keå treân maø duøng nhieàu caùch khaùc nhö laøm baåy raäp, laøm cho saåy thai, hoaëc xoâ ñaåy hoaëc sai khieán ñi vaøo con ñöôøng hieåm chæ coù cheát, cho ñeán phöông tieän gieát cheát thai nhi môùi vöøa töôïng hình trong buïng meï. Noùi duøng caùch öu ña laø Tyø kheo bieát ngöôøi kia seõ ñi con ñöôøng naøy neân ôû giöõa ñöôøng ñaøo laøm haàm löûa roài phuû leân cho khoâng thaáy khoùi, muoán cho ngöôøi kia bò suïp haàm maø cheát, neáu ngöôøi kia nhôn ñaây maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, neáu baây giôø khoâng cheát nhöng sau cuõng cheát vì bò suïp haàm tröôùc ñoù thì Tyø kheo cuõng phaïm Ba-la-di; neáu baây giôø khoâng cheát, sau cuõng khoâng cheát vì bò suïp haàm tröôùc ñoù thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø kheo nhaém vaøo ngöôøi maø ñaøo haàm, ngöôøi bò suïp haàm maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di; neáu phi nhôn suïp haàm maø cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù; suùc sanh suïp haàm maø cheát cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø kheo nhaém vaøo phi nhôn maø ñaøo haàm, phi nhôn suïp haàm maø cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù, ngöôøi vaø suùc sanh bò suïp haàm maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo nhaém vaøo suùc sanh maø ñaøo haàm, suùc sanh bò suïp haàm maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-daät-ñeà, ngöôøi vaø phi nhôn bò suïp haàm maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ñaøo haàm khoâng nhaát ñònh nhaém vaøo ai thì tuøy ñoái töôïng bò suïp haàm cheát maø keát toäi, neáu laø ngöôøi thì phaïm Ba-la-di, neáu laø phi nhôn thì phaïm Thaâu-lan-giaù, neáu laø suùc sanh thì phaïm Ba-daät-ñeà; neáu taát caû khoâng cheát thì keát phaïm Thaâu-lan-giaù hay Ñoät-kieát-la. Noùi duøng caùch ñaàu da: Coù hai laø ñòa ñaàu da

vaø Moäc ñaàu da. Ñòa ñaàu da laø Tyø kheo ñaøo haàm choân ngöôøi hoaëc ñeán ñaàu goái, löng, ruùn… roài cho voi giaøy, ngöïa boø traâu daãm ñaïp; hoaëc cho raén rít… boø ñeán caén, muoán cho ngöôøi kia cheát, neáu ngöôøi kia nhôn ñaây maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba- la-di, neáu baây giôø khoâng cheát nhöng sau vì vieäc naøy cuõng cheát thì Tyø kheo cuõng phaïm Ba-la-di; neáu baây giôø khoâng cheát, sau cuõng khoâng vì vieäc naøy maø cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù. Moäc-ñaàu-da laø Tyø kheo ñuïc caây ñeå coät troùi ngöôøi roài cho voi giaøy… keát phaïm gioáng nhö caùch Ñòa-ñaàu-da. Noùi ñaët baãy, giaêng löôùi laø Tyø kheo bieát ngöôøi kia seõ ñi con ñöôøng naøy lieàn ôû giöõa ñöôøng ñaët baãy, giaêng löôùi… muoán cho ngöôøi kia sa baãy, sa löôùi maø cheát, keát phaïm cuõng gioáng nhö trong ñaøo haàm ôû treân. Noùi Tyø-ñaø-la laø Tyø kheo vaøo ngaøy hai möôi chín tìm thaây ngöôøi cheát roài ñoïc chuù trieäu hoàn sai khieán thaây cheát ñöùng daäy, raûy nöôùc vaøo aùo roài ñeå dao vaøo trong tay thaây cheát noùi raèng: “Ta vì ngöôøi coù teân laø

..... maø laøm Tyø-ñaø-la”, noùi roài tuïng chuù thuaät, ñaây goïi laø Tyø-ñaø-la ñaõ thaønh. Neáu Tyø kheo muoán sai khieán thaây cheát ñi gieát ngöôøi thì phaûi nhaäp ñònh hay dieät taän ñònh hoaëc nhaäp Töø taâm tam muoäi hoaëc coù ñaïi löïc chuù sö hoä nieäm cöùu giaûi, hoaëc coù ñaïi löïc thieân thaàn thuû hoä thì môùi khoâng bò thaây cheát laøm haïi. Tyø kheo laøm Tyø-ñaø-la tröôùc phaûi chuaån bò moät con deâ hay moät caây chuoái ñeå phoøng ngöøa thaây cheát ñi gieát ngöôøi khoâng ñöôïc, noù seõ gieát cheát deâ hay chaët caây naøy thay theá. Tyø kheo laøm ñöôïc nhö theá thì toát, neáu khoâng laøm ñöôïc nhö theá thì thaây cheát seõ trôû laïi gieát cheát Tyø kheo laø ngöôøi ñaõ sai khieán noù. Noùi baùn Tyø-ñaø-la laø Tyø kheo vaøo ngaøy hai möôi chín sau khi laøm ngöôøi saét, xe saét roài ñoïc chuù trieäu hoàn ngöôøi cheát nhaäp vaøo ngöôøi saét, sai khieán ngöôøi saét ñöùng daäy, raûi nöôùc vaøo aùo roài ñaët dao vaøo tay ngöôøi saét noùi raèng: “Ta vì ngöôøi coù teân laø ..... maø laøm baùn Tyø-ñaø-la naøy”, ñaây goïi laø baùn Tyø-ñaø-la ñaõ thaønh. Neáu Tyø kheo muoán sai khieán ngöôøi saét naøy ñi gieát ngöôøi thì phaûi nhaäp ñònh… gioáng nhö tröôøng hôïp Tyø-ñaø-la. Noùi ñoaïn maïng laø Tyø kheo vaøo ngaøy hai möôi chín laáy phaân traâu treùt ñaát boû vaøo trong thöùc aên ñoát leân roài boû vaøo trong nöôùc, ñoïc chuù khaán vaùi raèng: “Neáu löûa trong nöôùc taét thì maïng cuûa ngöôøi teân..... cuõng cheát”; nhö vaäy khi löûa trong nöôùc taét thì ngöôøi kia cuõng cheát theo. Laïi coù tröôøng hôïp Tyø kheo vaøo ngaøy hai möôi chín laáy phaân traâu treùt ñaát boû vaøo trong thöùc aên roài veõ hình töôïng ngöôøi muoán gieát, ñoïc chuù khaán vaùi raèng: “Neáu töôïng naøy dieät thì maïng ngöôøi kia cuõng cheát”; nhö vaäy khi töôïng kia dieät thì ngöôøi kia cuõng cheát theo. Laïi coù tröôøng hôïp Tyø kheo vaøo ngaøy hai möôi chín laáy phaân traâu treùt ñaát boû vaøo trong thöùc aên, laáy kim chaâm chích vaøo roài ruùt ra, ñoïc chuù vaùi raèng: “Neáu kim ñöôïc ruùt ra thì maïng ngöôøi teân laø ..... cuõng cheát”; nhö vaäy khi kim ñöôïc ruùt ra thì ngöôøi ñoù cuõng cheát theo. Noùi laøm cho saåy thai cheát laø Tyø kheo cho ngöôøi nöõ coù thai uoáng thuoác phaù thai hay chích thuoác laøm cho saåy thai… nghó raèng do nhaân duyeân naøy ngöôøi nöõ kia seõ cheát. Neáu ngöôøi

nöõ naøy cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, muoán cho ngöôøi kia cheát, neáu baây giôø khoâng cheát nhöng sau cuõng cheát vì thuoác phaù thai thì Tyø kheo cuõng phaïm Ba-la-di; neáu caû ngöôøi meï vaø thai nhi ñeàu cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di; neáu baây giôø khoâng cheát, sau cuõng khoâng cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø kheo cho uoáng thuoác muïc ñích laø gieát thai nhi, thai nhi cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, thai nhi neáu khoâng cheát maø ngöôøi meï cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù; neáu caû hai ñeàu cheát thì phaïm Ba-la-di, caû hai

khoâng cheát thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Noùi ñeø buïng cheát laø Tyø kheo sai ngöôøi nöõ ñang coù mang laøm vieäc naëng hoaëc baûo chaïy veà phía tröôùc hoaëc baûo leo leân doác cao, muïc ñích muoán cho ngöôøi nöõ cheát. Neáu ngöôøi nöõ nhôn vieäc naøy maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, neáu baây giôø khoâng cheát nhöng sau cuõng nhôn vieäc naøy maø cheát thì Tyø kheo cuõng phaïm Ba-la-di; neáu baây giôø khoâng cheát, sau cuõng khoâng cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø kheo muoán ngöôøi meï cheát neân ñeø buïng, ngöôøi meï cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, ngöôøi meï neáu khoâng cheát maø thai nhi cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù, caû hai ñeáu cheát thì phaïm Ba-la-di, caû hai ñeàu khoâng cheát thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø kheo muoán cho thai nhi cheát neân ñeø buïng ngöôøi meï, thai nhi cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, thai nhi khoâng cheát maø ngöôøi meï cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù, caû hai ñeàu cheát thì phaïm Ba-la-di, caû hai khoâng cheát thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Noùi xoâ ñaåy vaøo trong löûa cho cheát laø Tyø kheo muoán ngöôøi kia cheát neân xoâ ñaåy vaøo trong löûa cuûi, löûa coû, löûa phaân traâu...; neáu ngöôøi kia nhôn ñaây maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, neáu baây giôø khoâng cheát nhöng sau cuõng nhôn vieäc naøy maø cheát thì Tyø kheo cuõng phaïm Ba-la-di; neáu baây giôø khoâng cheát, sau cuõng khoâng cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan- giaù. Noùi xoâ xuoáng nöôùc cho cheát laø Tyø kheo muoán cho ngöôøi kia cheát neân xuoáng ao, gieáng, soâng, bieån...; neáu ngöôøi kia nhôn ñaây maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di... gioáng nhö tröôøng hôïp treân. Noùi xoâ töø treân cao xuoáng cho cheát laø Tyø kheo muoán cho ngöôøi kia cheát neân xoâ töø treân doác nuùi cao, laàu gaùc cao... xuoáng, neáu ngöôøi kia nhôn ñaây maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di... gioáng nhö tröôøng hôïp treân. Noùi sai söû ñi vaøo ñöôøng hieåm, ñeán choã hieåm cho cheát laø Tyø kheo muoán cho ngöôøi kia cheát neân sai söû ngöôøi ñoù ñi ñöôøng coù giaëc cöôùp, coù thuù döõ... hoaëc ñeán choã coù khuûng boá...; neáu ngöôøi ñoù nhôn ñaây maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di... gioáng nhö tröôøng hôïp treân. Noùi thai nhi vöøa môùi töôïng hình trong buïng meï laø maïng caên coøn laø Ca la la, neáu Tyø kheo khôûi taâm muoán gieát, phöông tieän gieát; neáu thai nhi cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di... gioáng nhö tröôøng hôïp treân. Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Noùi caàm dao coù hai tröôøng hôïp: Töï caàm vaø baûo ngöôøi caàm. Noùi khen ngôïi caùi cheát coù ba tröôøng hôïp: Moät laø ñoái vôùi ngöôøi aùc giôùi nhö nhöõng ngöôøi gieát traâu deâ gaø choù, thaû chim öng baét caù, thôï saên saên baén thuù... neáu Tyø kheo ñeán

noùi vôùi hoï raèng: “Caùc ngöôøi laø ngöôøi aùc giôùi, laâu nay ñaõ taïo nhieàu toäi, sao

khoâng cheát sôùm ñi”. Neáu hoï nhôn nghe theo lôøi naøy maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, khoâng cheát thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu ngöôøi aùc giôùi naøy khoâng nghe theo lôøi xuùi baåy cuûa-Tyø kheo maø cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù; neáu Tyø kheo sau khi khen ngôïi caùi cheát ñeå xuùi baåy ngöôøi kia cheát maø sanh hoái, beøn trôû laïi noùi vôùi ngöôøi kia raèng: “Caùc ngöôi tuy laøm nhieàu vieäc aùc nhöng neáu gaëp ñöôïc thieän tri thöùc, gaàn guûi baäc thieän nhôn, ñöôïc nghe dieäu phaùp coù theå chaùnh tö duy thì cuõng ñöôïc lìa toäi, khoâng neân töï saùt”. Neáu ngöôøi kia nghe theo lôøi khuyeân naøy khoâng töï saùt thì Tyø kheo cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù. Hai laø ñoái vôùi ngöôøi thieän giôùi nhö caùc Tyø kheo, Tyø kheo ni, Öu- baø- taéc, Öu-baø-di; neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi hoï raèng: “Caùc vò trì thieän giôùi, coù ñaïi phöôùc ñöùc, neáu cheát thì ñöôïc thoï thieân phöôùc, taïi sao khoâng töï saùt”. Neáu hoï nghe theo lôøi naøy maø töï saùt thì Tyø kheo phaïm Ba-la- di, khoâng töï saùt thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø kheo sau khi xuùi baåy ngöôøi ñoù cheát lieàn sanh truy hoái, beøn trôû laïi noùi vôùi ngöôøi ñoù raèng: “Ngöôi laø ngöôøi thieän giôùi, thoï maïng caøng laâu thì phöôùc ñöùc caøng nhieàu, phöôùc ñöùc nhieàu thì höôûng phöôùc cuõng nhieàu, chôù coù töï saùt”; neáu ngöôøi kia nghe theo lôøi naøy khoâng töï saùt nöõa thì Tyø kheo vaãn phaïm Thaâu-lan-giaù. Ba laø ñoái vôùi ngöôøi bònh: Bònh laø do boán ñaïi taêng giaûm neân chòu caùc khoå naõo, neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi ngöôøi bònh raèng: “Taïi sao ngöôi phaûi chòu khoå naõo laâu nhö vaäy, sao khoâng cheát sôùm ñi”, neáu ngöôøi bònh nghe theo lôøi noùi naøy maø cheát thì Tyø kheo phaïm Ba-la-di, khoâng cheát thì Tyø kheo phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø kheo sau khi noùi roài sanh truy hoái trôû laïi noùi vôùi ngöôøi bònh raèng:“Ngöôi tuy bònh naëng nhöng neáu gaëp ñöôïc thaày gioûi thuoác hay, hoaëc gaëp ñöôïc ngöôøi khaùn bònh gioûi bieát tuøy bònh cho aên uoáng thì bònh coù theå ñöôïc laønh, khoâng neân töï saùt; neáu ngöôøi bònh nghe theo lôøi noùi naøy khoâng töï saùt nöõa thì Tyø kheo vaãn phaïm Thaâu-lan-giaù.” Luùc ñoù Ca-löu-ñaø-di thöôøng hay lui tôùi nhaø cö só, saùng sôùm hoâm ñoù ñaép y mang baùt ñeán nhaø moät cö só, vôï cö só naøy coù con chöa döùt söõa, boàng ñeå con treân giöôøng ñaép chaên laïi roài ñi. Khi Ca-löu-ñaø-di böôùc vaøo nhaø khoâng xem xeùt kyõ lieàn ngoài xuoáng giöôøng, ngöôøi meï thaáy voäi noùi treân giöôøng coù ñöùa treû, nhöng luùc ñoù Ca-löu-ñaø-di ñaõ ngoài leân mình ñöùa beù khieán cho loøi ruoät ra maø cheát. Ca-löu-ñaø-di trôû veà chuøa keå laïi vieäc treân cho caùc Tyø kheo, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät hoûi Ca-löu-ñaø-di: “Thaày ñaõ khôûi taâm gì khi laøm vieäc ñoù?” Ñaùp: “Con do khoâng xem xeùt kyõ neân ngoài”, Phaät noùi: “Khoâng phaïm, nhöng töø nay khi

BOÄ LUAÄT TAÄP 4

muoán ngoài phaûi xem xeùt kyõ roài môùi ngoài, neáu khoâng nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Laïi coù hai Tyø kheo laø cha con cuøng ñi ñeán nöôùc Kieàu-taùt-la thaønh Xaù- veä, khi ñi qua con ñöôøng hieåm ngöôøi con thuùc ngöôøi cha ñi mau,

ngöôøi cha nghe lôøi voäi ñi mau neân bò vaáp ngaõ maø cheát. Ngöôøi con sanh nghi khoâng bieát mình coù phaïm Ba-la-di vaø toäi nguõ nghòch hay khoâng, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät hoûi: “Thaày khôûi taâm gì khi thuùc cha ñi nhanh?” Ñaùp: “Con thaáy trôøi toái sôï khoâng ñi qua khoûi con ñöôøng hieåm, do taâm aùi troïng neân thuùc cha ñi mau, khoâng ngôø khieán cha vaáp ngaõ maø cheát”, Phaät noùi khoâng phaïm. Laïi coù hai Tyø kheo voán laø cha con cuøng ñi ñeán nöôùc Kieàu-taùt-la thaønh Xaù-veä, khi ñeán moät tuï laïc khoâng coù taêng phöôøng, ngöôøi con lieàn hoûi cha nguû qua ñeâm ôû ñaâu, ngöôøi cha noùi neân nguû trong tuï laïc, ngöôøi con noùi: “Nguû trong tuï laïc coù khaùc gì baïch y”, ngöôøi cha hoûi: “Vaäy con muoán nguû ôû ñaâu ?” Ngöôøi con noùi neân nguû nôi ñaát troáng, ngöôøi cha noùi: “Nôi ñaây e coù coïp soùi, hai cha con ta neân thay phieân thöùc nguû, ta nguû tröôùc con thöùc”, ngöôøi con baèng loøng, ngöôøi cha lieàn naèm nguû tröôùc, khi nguû ngaùy to khieán coïp tìm ñeán caén beå ñaàu ngöôøi cha maø cheát, ngöôøi con thaáy cha cheát lieàn sanh nghi khoâng bieát mình coù phaïm Ba-la-di vaø toäi nguõ nghòch hay khoâng, neân ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Khoâng phaïm, nhöng neân la lôùn hay ñoát löûa laøm cho hoả sôï”. Laïi coù moät Tyø kheo trôøi toái ñi vaøo ñöôøng hieåm gaëp giaëc, giaëc muoán baét Tyø kheo, Tyø kheo boû chaïy rôi xuoáng söôøn nuùi ñeø truùng treân mình ngöôøi thôï deät khieán cho ngöôøi thôï deät cheát. Tyø kheo sanh nghi khoâng bieát mình coù phaïm Ba-la-di hay khoâng, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Khoâng phaïm, nhöng töø nay chieàu toái chôù coù ñi nhö theá”. Luùc ñoù ôû nöôùc A-la-tyøø, trong Taêng phöôøng phoøng xaù hö cuõ, Tyø kheo ñang tu söûa ôû treân saûy tay laøm rôùt gaïch xuoáng truùng phaûi ngöôøi thôï moäc khieán cho ngöôøi thôï moäc naøy cheát. Tyø kheo sanh nghi khoâng bieát mình coù phaïm Ba-la-di hay khoâng, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Khoâng phaïm, nhöng töø nay neân nhaát taâm trong khi laøm vieäc”. Laïi nöõa ôû nöôùc A-la-tyø, trong Taêng phöôøng hö cuõ, Tyø kheo ñang tu söûa thaáy trong gaïch ngoùi coù moät con rít neân hoaûng sôï nhaûy xuoáng ñeø truùng ngöôøi thôï moäc khieán cho ngöôøi naøy cheát. Tyø kheo sanh nghi khoâng bieát mình coù phaïm Ba-la-di hay khoâng, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Khoâng phaïm, nhöng töø nay chôù laøm thaân haønh nhö theá”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.